

מ"ת 50687/09/16 - מדינת ישראל נגד נתנאל יעקב יצחק פרוש

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 50687-09-16 מדינת ישראל נ' יצחק פרוש

בפני כבוד השופט משה יועד הכהן

מדינת ישראל המבקשת

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

באמצעות עו"ד רחל אהרוני

נגד

המשיב

נתנאל יעקב יצחק פרוש

באמצעות בא כוחו עו"ד שלום בן שבת

החלטה

1. במוקד ההכרעה בבקשה שלפניי שתי שאלות עקרוניות שהעלתה ההגנה: **הראשונה**, האם המותב הדין בהליך המעצר יכול לבטל את כתב האישום משהועלתה טענה שלא התקיים לנאשם שימוע לפי סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"), על אף שאין הוא דן בתיק העיקרי וכתב האישום טרם הוקרא לנאשם. **השנייה**, האם במקרה הנדון ההחלטה לקצר את תקופת השימוע בעניינו של הנאשם ל-5 ימים, כדי לשמר את תנאי השחרור שנקבעו בהליך מעצר הימים עומדת בהוראות החוק. לטענת ההגנה, התשובה לשאלה השנייה היא שלילית ולכן ראוי לבטל את כתב האישום, לדחות את הבקשה לקביעת תנאים מגבילים, ולאפשר קיום שימוע לנאשם, בהעדר כתב אישום.
2. באשר לשאלה הראשונה, יש לזכור כי העלאת הטענה של אי קיום שימוע במסגרת התיק הפלילי הינה במהותה טענה של הגנה מן הצדק, המעוגנת כיום בסעיף 149(10) לחסד"פ. האפשרות להעלות את הטענה במסגרת הליך המעצר נדונה בפסיקת בית משפט העליון ונקבע כי מקומה העיקרי הוא בהליך הפלילי עצמו. יחד עם זאת נקבע, כי הנושא טרם נבחן מכל עבריו וניתן אף לומר שחלק מההחלטות שניתנו בסוגיה מותירות מרווח המאפשר גם את שקילתה של הטענה בהליכי מעצר, במתכונת מוגבלת. ראו: בש"פ 7148/12 **כנאנה נ' מדינת ישראל** (14.10.12) מפי כב' השופט חיות (להלן: "**עניין כנאנה**"). באותו עניין נאמר, כי ההסתייגות העיקרית מדיון בטענה בהליך המעצר, להבדיל מההליך הפלילי העיקרי, היוותה למעשה הרחבה של ההלכה שקבעה כי הטענה אינה אמורה להתברר בבג"צ אלא בהליך העיקרי. בעניין זה, צוטט הנאמר בבג"צ 230/07 **עטון נ' מדינת ישראל** (1.3.07) (להלן: "**עניין עטון**"), לפיו ההכרעה בטענה מחייבת מטבע הדברים בדיקה עובדתית, יסודית ומעמיקה שבית משפט הגבוה לצדק אינו מצוייד בכלים להערכתה.

3. יחד עם זאת, עולה מן הנאמר בעניין **כנאנה**, כי המניעה לדון בטענה מן הסוג האמור היא נגזרת של

טיב הטענה ושל רוחב הדיון בראיות הנדרש לצורך הכרעה בטענה. בעניין **כנאנה** נדונה סוגיית האכיפה הבררנית שלגביה נקבע כי נדרשת בדיקה פרטנית של חומר הראיות, כדי להשתכנע שהנאשמים או החשודים שבהם מדובר נמנים עם אותה קבוצת שוויון רלוונטית, בחינה שאינה מתיישבת עם היקפה של הבחינה הראייתית בשלב הליכי המעצר. זאת, בנוסף לכך שבמקרה הטיפוסי של הטענה נדרשת גם הרחבת היקף הראיות העומדות בפני בית המשפט בהתחשב בכך שנתונים על אכיפה לגבי מקרים אחרים אינם מצויים בחומר החקירה הנמצא ברגיל בפני בית המשפט במסגרת בקשת המעצר. לעומת זאת, במקרה של אי קיום מצוות היידוע או השימוע הנתונים הם בדרך כלל פשוטים ומוסכמים ועולים על פני המסמכים המוגשים לבית המשפט ללא צורך בבירור ראייתי. לפיכך, ברמה העקרונית, אינני סבור כי יש מניעה מלהעלות את הטענה גם בשלב הליך המעצר עד תום ההליכים, זאת במיוחד לנוכח העובדה שעצם הגשת בקשה למעצר עד תום ההליכים או לשחרור בתנאים כמו בענייננו, מותנה בקיומו של כתב אישום תקף.

4. ככל שתעלה טענה בדבר השלכות רוחב קשות מבחינת האינטרס הציבורי העולות מקביעה זו, יש לזכור כי ברובם המכריע של המקרים שבהם מוגשת בקשה למעצר עד תום ההליכים, הנאשם עודנו מצוי במעצר ולפי הוראת ס"ק (ז) של סעיף 60א, חובת היידוע והשימוע אינה מתקיימת ובדרך כלל מדובר בנאשמים המשוחררים בתנאים או בלעדיהם. לפיכך, וגם ניסיון החיים השיפוטי מלמד זאת, המקרים הטיפוסיים שבהם תעלה הטענה הינם כאשר תוגש בקשה לקביעת תנאי שחרור מגבילים, ולא כאשר מדובר בבקשה למעצר ממש. ראו למשל: ת"פ 37260-08-11 **מדינת ישראל נ' סגל ואח'** (26.12.11) (להלן: "**עניין סגל**"). לכן, עמדותי העקרונית היא, שאין מניעה מלהעלות את הטענה ולדון בה כבר בשלב שבו אנו מצויים.

5. מכאן, לדיון בסוגיה השנייה והיא נפקות ההחלטה מיום 15.9.16 החתומה בידי עו"ד ארז פדן, המוסמך על ידי פרקליטת המחוז, המאשרת הגשת כתב אישום בעניינו של המשיב, תוך קיצור משך השימוע הקבוע בחוק ל-5 ימים. זאת, בשל הצורך להמשיך בתנאי מעצר הבית בהם הוא משוחרר. בסוגריים יוער, כי ב"כ המשיב חזר בו מהטענה שעו"ד פדן לא היה מוסמך לקבל את ההחלטה, וזאת לנוכח ההסמכה שקיבל מפרקליטת המחוז.

6. כידוע, סעיף 60א לחסד"פ אינו קובע זכות שימוע מוחלטת. לפרקליט מחוז או לראש יחידת תביעה נתון שיקול דעת רחב להחליט בעניין אי יידוע הנאשם בעקבות מניעה שנקרתה על דרך היידוע. כפי שנקבע בפסיקה, לעתים נתונה המאשימה בסד זמנים קצר שמחייבה לקבל החלטות שישמרו על האינטרס הציבורי, אף אם טמונה בהן פגיעה בזכות הנאשם ליידוע ולשימוע. איזון מסוים לפגיעה נמצא בזכות הנאשם לקיים שימוע, גם לאחר הגשת כתב אישום.

7. אמנם, דעתי היא, שככל שלא ניתנה מראש החלטה כדן על ידי רשויות התביעה לגבי אי מתן יידוע, או אי מתן שהות מספקת לשימוע בטרם הגשת כתב האישום, ראוי לבטל אותו. אולם, לצד החובה לתת לנאשם יידוע, וכן לאפשר לו שימוע, האמורה בסעיפים 60א(א) ו-(ד) לחסד"פ, קיימת למאשימה

סמכות להימנע מיידוע וכן לקצר את תקופת השימוע או אף להגיש כתב אישום לאחר שניתן יידוע, בלא מתן אפשרות לשימוע, בהתקיים התנאים לכך. בהחלטות שנתתי בעניין סגל, וכן בת"פ 17677-05-13 **מדינת ישראל נ' אדקיק** (פורסם בנבו, 15.9.13; להלן - "**עניין אדקיק**"), אישרתי החלטות שניתנו על ידי פרקליטת המחוז או מי שמוסמך מטעמה למנוע קיומו של יידוע, וכן קיומו של שימוע, כדי לאפשר למאשימה שימור תנאי השחרור בערובה שנקבעו בהליך המעצר הימים, תוך שקבעתי כי מדובר בשיקול ענייני וסביר. בעניין **סגל**, בפיסקאות 11-13, עמדתי על האופציות האחרות שאותן הציעה ההגנה לצורך שימור אותם תנאים והבהרתי מדוע אין בהן כדי להבטיח את אותה מטרה.

8. בעניינינו, בחרה המבקשת בחלופה קיצונית פחות, ואיפשרה לנאשם להגיב על הודעת היידוע ולקיים שימוע בתוך 5 ימים. אין ספק, כי בכך פעלה מכוח סמכותה לפי סעיף 60א(ה) לחסד"פ. גם אם מדובר בסד זמנים קצר, עדיין מדובר בגישה מקילה יותר כלפי הנאשם, מזו שננקטה בפרשות **סגל ואדקיק**. לטעמי, גם כאן, בהתחשב באותו סד זמנים שבו הייתה נתונה ובטיבן החמור של העבירות המיוחסות לנאשם, היא הפעילה שיקול דעת ענייני וסביר. ב"כ הנאשם מצידו גם לא חלק על כך שלא נעשה מאמץ מטעמו לנסות ולקיים את השימוע בתוך אותה תקופה מקוצרת.

9. לאור האמור, טענת ההגנה בעניין ביטולו של כתב האישום בשל התקופה הקצרה שנקצבה לשימוע, נדחית. כפי שצוין בעניין **סגל** ובעניין **אדקיק**, עדיין לא נשללה האפשרות מהנאשם לבקש שימוע לאחר הגשת כתב אישום, ויש להניח כי אם יגיש בקשה כזו הוא יענה בחיוב והמאשימה תשמע את טענותיו בלב פתוח ובנפש חפצה.

10. בהמשך לנאמר בהחלטה מיום 22.9.16 קובע מועד לדיון בראיות לכאורה ככל שההגנה תעמוד על כך ליום 30.10.16 בשעה 16:30.

11. המזכירות תעדכן היום ותודיע לצדדים.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

**ניתנה היום, ח' תשרי תשע"ז, 10 אוקטובר 2016,
בהעדר הצדדים.**